

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

STUDIA PHILOLOGICA

ЗБІРНИК
СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 7

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

STUDIA PHILOLOGICA

ЗБІРНИК
СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 7

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2023

УДК 81+82:811.11+811.13

S 90

Рецензент:

Мізін К.І. д-р філол. наук, професор, професор кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі, завідувач кафедри

S 90   **Studia Philologica** : зб. студент. наук. праць / редколегія:
О.В. Деменчук, О.В. Констанинова, О.І. Павлова [та ін.].
Рівне : РДГУ, 2023. Вип. 7. 56 с.

Studia Philologica : The Collection of Students' Scientific Works
/ O.V. Demenchuk, O.V. Konstantinova, O.I. Pavlova et al. (eds.).
Rivne : RSUH, 2023. Issue 7. 56 p.

У збірнику студентських наукових праць «Studia Philologica» розглянуто низку питань, що стосуються актуальних проблем сучасної філології: германського та романського мовознавства, зіставного мовознавства, лінгвістики тексту, термінознавства, перекладознавства.

The Collection of Students' Scientific Works «Studia Philologica» focuses on the topical issues of contemporary philology: Germanic and Romance Linguistics, Contrastive Linguistics, Text Linguistics, Terminology, and Translation Studies.

УДК 81+82:811.11+811.13

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.

Відповідальний редактор – **Констанинова О.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою

Рівненського державного гуманітарного університету

(*протокол № 7 від 22 червня 2023 р.*)

© Автори публікацій, 2023

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2023

ЗМІСТ

ГЕРМАНСЬКЕ ТА РОМАНСЬКЕ МОВОЗНАВСТВО

Дрозд Д.С.	ВИДИ МОВЛЕННЄВОГО ВПЛИВУ: ПЕРСУАЗИВНІСТЬ, АРГУМЕНТОВАНІСТЬ, СУГЕСТИВНІСТЬ	4
Мацюк О.В.	НІМЕЦЬКІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЗОВНІШНОСТІ ЛЮДИНИ	7

ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО

Верко Т.О.	ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З КОМПОНЕНТОМ НА ПОЗНАЧЕННЯ РОДИННИХ ЗВ'ЯЗКІВ	12
Малиновська І.В.	ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ <i>ЗЕМЛЯ</i> В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	17

ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Павлів А.А.	СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЗНОСТІ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	23
Терпелюк Т.Ю.	ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ КОНСТРУЮВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО ДИСКУРСУ В ТВОРІ	28

ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Павлова О.І., Кондратюк Н.В.	ТЕРМІНИ-ЕПОНІМИ І НОМЕНИ В АСТРОНОМІЧНІЙ ЛЕКСИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	33
---	---	----

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Давиденко Я.О.	ВІДТВОРЕННЯ В ПЕРЕКЛАДІ СТРУКТУРИ ТЕКСТІВ СУДОВИХ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	39
Коломієць Н.М.	ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНОЇ ІНТЕНЦІЇ НА ПРИКЛАДІ АНАЛІЗУ ПЕРЕКЛАДІВ МАРКЕТИНГОВИХ ТЕКСТІВ КОМПАНІЇ «ВЕРАЛІЯ»	45
Сиворіг Н.В.	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ФО З КОМПОНЕНТОМ-ОРНІТОНІМОМ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	50

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

56

Москва: Гнозис.

6. Van Dijk T.A. (2003). *From Text Grammar to Critical Discourse Analysis*. URL: <http://www.discourse-in-society.org/teun>

7. *Inaugural Address by President Joseph R. Biden, Jr.* URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speechesremarks/2021/01/20/inaugural-address-by-president-joseph-r-biden-jr/>

8. Hazhar R.A., Shamaila A. (2021). Speech act analysis of the Joseph R. Biden, Jr.'s Inaugural address on 20th of January 2021 as the 46th President of the USA (February 6, 2021). In: *Electronic Research Journal of Social Sciences and Humanities*. Vol 3: Issue I, pp. 43–55. URL: <https://ssrn.com/abstract=3780457>

9. Мороховский А.Н. и др. (1991). *Стилистика английского языка*. Киев: Высшая школа.

Терпелюк Т.Ю.

Рівненський державний гуманітарний університет

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ КОНСТРУЮВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО ДИСКУРСУ В ТВОРІ

Анотація: У статті досліджуються функції лексичних стилістичних засобів у мотиваційному тексті. Описуються найуживаніші лексико-стилістичні прийоми. Аналізується їх вплив на читача.

Ключові слова: мотиваційний дискурс, епітет, метафора, порівняння, графон.

Summary: The article deals with the functions of lexical stylistic means in motivational texts. The study describes lexico-stylistic devices used by the author and analyzes their influence on the reader.

Key words: motivational discourse, epithet, metaphor, simile, graphon.

Метою статті є дослідження лексико-стилістичних мовних засобів у творах мотиваційної літератури, які спонукають читача до дії.

Поставлена мета досягається шляхом виконання низки взаємопов'язаних завдань:

1) дослідити сучасні підходи до вивчення дискурсу та тексту як засобів комунікації;

2) схарактеризувати особливості та принципи англомовного мотиваційного дискурсу;

3) виокремити мовні засоби на лексико-стилістичному,

синтаксично-стилістичному рівнях у книзі Наполеона Гілла «Думай та багатій»;

4) розкрити тематичний мотиваційний дискурс твору.

У лінгвістичній літературі поняття «дискурс» використовується дуже широко, адже існують різні позиції, які базуються на різному розумінні сутності цього терміна. Доволі довгий час цим терміном позначали бесіди, мовлення, лише з середини минулого століття він почав розглядатися з лінгвістичного боку.

У «Словникові сучасної лінгвістики» поняття «дискурс» трактується як комунікативна подія, що може бути описана або як послідовність пов'язаних один з одним мовленнєвих актів (або висловлень), або як певна послідовність речень, що складають основу такого опису (Загнітко, 2012, с. 206). Селіванова О.О. дає чотири визначення: 1) зв'язний текст у контексті численних супровідних фонових чинників – онтологічних, соціокультурних, психологічних тощо; текст, занурений у життя; 2) замкнена цілісна комунікативна ситуація (подія), складниками якої є комуніканти й текст як знаковий посередник, зумовлена різними чинниками, що опосередковують спілкування й розуміння (соціальними, культурними, етнічними і т.ін.); 3) стиль, підмова мовного спілкування; 4) зразок мовної поведінки в певній соціальній сфері, що має певний набір змінних. (Селіванова, 2006, с.120).

На думку багатьох дослідників, і текст, і дискурс є мовленнєвими утвореннями, що мають деякі схожі характеристики: зв'язність, цілісність, завершеність, композиційну оформленість, належність до певного типу. Водночас до специфічних параметрів дискурсу належать ті, які пов'язані з екстралінгвістичними властивостями акту спілкування, а саме: комунікативні наміри і цілі мовця та слухача; співвіднесеність дискурсу з конкретними учасниками комунікативного акту, їх соціальним статусом, рольовими стосунками; умови спілкування (форма контакту, час, місце, різновид тощо); сфера спілкування (офіційна, неофіційна, професійна, побутова тощо). Найістотнішими з них є комунікативна мета і інтенція автора. Комунікативна мета — це планований акт спілкування, що досягається шляхом здійснення низки відповідних комунікативних намірів. Він зумовлює вибір мовних засобів, їхнє комбінування, впливає на вибір дискурсу, аби втілити завдання автора — інформувати адресата або спонукати його до виконання предметно-практичної інтелектуальної чи мовленнєвої дії (Буднік, 2016).

У нашому дослідженні ми дотримуємося точки зору, що дискурс виражається текстом. Дискурс можна вивчати через ті «форми життя», які формують його: інтерв'ю, промови, співбесіди, репортажі, наукові теорії, конференції, соціальні події, діалоги, бесіди з друзями тощо.

Особливе місце в структурі системи дискурсів займає мотиваційний дискурс. В. Климчук розуміє під мотиваційним дискурсом «сукупність текстів із мотиваційними конструкціями, які мають чітку мету та існують у межах інших дискурсивних жанрів (переважно політичних, маркетингових та освітніх)» (Климчук, 2015, с. 30).

Мотиваційний дискурс відіграє важливу роль в англомовному суспільстві. Це доводить наявність окремих усних та письмових жанрів, що виконують мотивуючу функцію. До усних жанрів англомовного мотиваційного дискурсу можна віднести, наприклад, «commencement speech» – промови на церемонії закінчення університету, «pre talk» – промова тренера перед матчем, «keynote speech» – мотивуюча промова відомої людини на корпоративному заході, а також проповіді. Письмові жанри представлені численними «motivational books».

Головне завдання мотиваційного дискурсу – спонукати, переконати. Мовленнєвий вплив має свої аспекти реалізації: усний та письмовий; вербальний та невербальний.

Характерними ознаками мотиваційного дискурсу є особистий досвід автора, численні звернення до читачів чи аудиторії, образна лексика, автори текстів мотиваційного дискурсу в своїх працях постійно посиляються на якісь наукові джерела без вказівки конкретних робіт і авторів теорій, відкриттів, методів. Автори мотиваційної літератури користуються загальнонауковими і, в меншій мірі, спеціальними термінами, проте намагаються донести їх зміст в доступній читачеві формі, вдаючись до порівнянь і метафор.

Розглянемо, які лексико-стилістичні засоби конструювання мотиваційного дискурсу використано Наполеоном Гіллом у творі «Думай та багатій».

Одним із засобів творення експресивності та емоційності в творі є **епітет** — «...художнє образне означення, що підкреслює характерну рису, визначальну якість предмета, поняття, дії. Найчастіше епітетами виступають означення-прикметники, у широкому розумінні епітетами називають іменники-прикладки, а також прислівники, які метафорично пояснюють дієслово» (Мацько, 2003, с.76). Аналізуючи книгу, можна помітити велику кількість епітетів для того, щоб підкреслити ті риси та ознаки людини, що зможуть призвести до успіху. Наприклад:

*«...Apparently nothing happened to bring the **coveted** goal, which Barnes had set up in his mind as his **definite major** purpose.»* (Hill, 1937, р. 3). Автор вказує на важливість цих ознак, які є необхідними для успіху.

*«What a different story people would adopt a **definite** purpose, and stand by that purpose until it had time to become an **all-consuming***

obsession» (Hill, 1937, p. 3). Характерним для книги є закріплення іменника з певним означенням (Definite Purpose, Burning Desire, Consuming Obsession). Ці лексеми позначають ключові поняття твору. Епітет *all-consuming* надає підсиленості лексемі *obsession*, маючи на меті показати, як важливо любити ту сферу, у якій розвиваєшся.

Автор широко використовує **метафору** — «...найпродуктивніший креативний засіб збагачення мови...» (Селіванова, 2006, с. 326). Метафори допомагають зробити образи більш яскравими, виразними та незвичайними, як-от в наступному прикладі, де людська доля описана за допомогою образу колеса: «...*he is willing to stake his entire future on a single turn of the wheel in order to get it..., kickback*». Вираз *a single turn of the wheel* розкриває дії людини, яка прагне досягти успіху та йде на ризик (Hill, 1937, p. 275). Спостерігаємо одночасне використання епітету та метафори для опису рис характеру людини, наприклад в епітетній конструкції *bulldog determination*, де лексема *bulldog* є епітетом, утвореним на основі метафори — перенесення властивостей тварини на характеристику людської поведінки.

Порівняння — це стилістична фігура, представлена різними синтаксичними конструкціями, що відображають мовленнєву операцію поєднання обох предметів, явищ, ситуацій, ознак на підставі їхнього уподібнення, установлення аналогій між ними (Селіванова, 2006, с. 475). «*Finally he picked the instrument up, and more or less carelessly placed it on his head, hooked up the battery, and lo! as if by a stroke of magic, his lifelong DESIRE FOR NORMAL HEARING BECAME A REALITY!*». Наполеон Гілл переконує, що магія реальна у житті, але для цього необхідно дотримуватися принципів, описаних у книзі.

Важливим засобом є використання **анафоричного повтору** певного слова для того, щоб зробити наголос на важливих моментах у книзі. «*Recognise that fact that you and every other human being are, by nature, lazy, indiffirentand susceptible to all suggestions that harmonise with your weaknesses. Recognise that you are, by nature, susceptible to all six basic fears. Recognise that negative influences often work on you...*» (Hill, 1937, p. 278).

«*FAITH is the eternal elixir which gives life...FAITH is the starting point... FAITH is the basic... FAITH is the element...*» (Hill, 1937, p. 49). «*It must be mixed with desire. It must be mixed with persistence. It must be applied through a plan, and that plan must be set into action*» (Hill, 1937, p. 200).

Поряд з лексико-стилістичними прийомами автор широко використовує інші лексичні експресивні засоби мови, зокрема **протиставлення, контекстуальну антонімію**. Наприклад, «...*FAITH — FAILURE..*», «...*Procrastination, the opposite of decision, is a common enemy that practically everybody must conquer.*», «...*fortune —*

poverty...» (Hill, 1937, p.157). «*The positive emotions of thought form the side of the stream that carries one to fortune. The negative emotions form the side that carries one down to poverty»* (Hill, 1937, p. 201).

Найуживанішим стилістичним засобом досліджуваного твору є **графон**. Можна зустріти декілька видів графонів у тексті. Виділення курсивом є невід'ємним елементом побудови цього тексту. За допомогою нього автор робить логічний наголос, виділяючи компонентні поняття, основні інсайти та ключові фрази, що повторюються по твору. Приклади з реального життя наводяться курсивом у кінці майже кожного розділу.

Наступним видом є виділення слів, словосполучень, речень великими літерами. Такий прийом називається капіталізація, для того щоб зробити ефект гучності сказаного, підведення підсумків. Наприклад: «**WITH PERSISTENCE WILL COME SUCCESS. / EVERY FAILURE BRINGS WITH IT THE SEED OF ANEQUIVALENT ADVANTAGE. / UNLESS YOU DEFINITELY DECIDE... / IDEAS CAN BE TRANSMUTED INTO CASH THROUGH THE POWER OF DEFINITE PURPOSE, PLUS DEFINITE PLANS»** (Hill, 1937, p.109, 173, 178-179).

Проаналізувавши приклади використання в мотиваційній літературі лексико-стилістичних прийомів і експресивних мовних засобів, ми дійшли висновку, що вони привертають увагу читача і допомагають закарбувати в пам'яті сказане автором. Ці засоби краще впливають на засвоєння інформації та є складовим елементом побудови дискурсу в творі.

Список використаних джерел

1. Буднік А.О. (2016). Особливості вивчення дискурсу в писемній та усній комунікації. В: *Науковий вісник ДППУ імені І.Франка. Серія «Філологічні науки». Мовознавство. Том 1, №5. С. 39-42.*
2. Загнітко А.П. (2012). *Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни.* Донецьк: ДонНУ.
3. Климчук В.О. (2015). *Мотиваційний дискурс особистості: на шляху до соціальної психології мотивації: монографія.* Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
4. Мацько Л., Сидоренко О. (2003). *Стилістика української мови.* Київ: Наука.
5. Селіванова О.О. (2006). *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія.* Полтава: Довкілля-К.
6. Hill N. (1937). *Think and Grow Rich.* Free Digital Download PGF e-Book Edition. URL: www.think-and-grow-rich-ebook.com

Наукове видання

STUDIA PHILOLOGICA

Збірник
студентських наукових праць

ВИПУСК 7

The Collection of Students' Scientific Works ISSUE 7

Формат 60x84^{1/16}.
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Гарнітура Century Schoolbook.
Ум. др. арк. 3,2. Наклад 100.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12
тел.: (0362) 26-48-83

Друк: «ПараГраф+»
м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазепи, 6/8
тел.: (0362) 26-49-27